

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 50

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENECE

Cene inseratov:

Enostolpna petlinjska vrsta
malih oglasov po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Jasni nameni.

Dne 1. junija tega leta se je otvorila
Sloveniji era brezpravja, javnega nasil-
stva in nesigurnosti človeškega življenja
ter imetja.

To ni prišlo nepričakovano. Mesece in
mesece sta režimski glasili »Slovenski na-
rode« in »Jutro« napovedovali, da se s po-
močjo »nacionalne omladine« stré glava
»separatizmu«, v prvi vrsti slovenski ljud-
ski stranki. Čisto odkrito sta izjavila, da se
pri tem ne bo jemal ozir na državne za-
kone, ampak da je v slučaju »nujne po-
trebe« dovoljeno iti preko zakona in da
cilj posvečuje sredstva. Ostalo je pri grož-
njah, dokler ni šef vlade v Beljini sam iz-
javil, da se ne bo ustrašil skrajne sile, da
brani režim proti opoziciji. S tem je bila
dana terorju svoboda, katere se je zdaj po-
služil. Da hoče režim s silo streti borbo
opozicije proti vladi korupcije, je g. Pašić
potrdil v razgovoru z Ljubo Davidovičem.

Rokavica izjavi je bila vržena sloven-
skemu ljudstvu preteklo nedeljo. To je bil
začetek tiste ere, o kateri je g. dr. Žerjav
sanjal v svoji ponudbi, da pripelje režimu
8 poslancev iz Slovenije. Režimovci so mo-
rali iskati povoda za to in povod naj bi bil
tak, da bi mogel javnost ali vsaj malomi-
sleče ljudi prevariti, da je teror režima
opravičen. Zato je bilo treba izzvati ljudi
in na takem kraju, ki se jim je zdel za to
najpripravljeniji. »Orjuna« naj bi bila za to
le primerno sredstvo. Mi dobro vemo, kako
se je izrazil vodja Orjuna v Sloveniji, ko je
bil opozorjen od ljudi, ki so njemu bliže
ko nam, da bi ugnili teči kri v Trbovljah.
To so hoteli imeti! Kdor pa bo zlodejstva
obsojal kot pošten človek, tega pa bodo
proglasili za pristaša in zaščitnika komu-
nistov. Tako so si izmislili režimovci. Po-
polnoma v zmislu tako zamišljenega pro-
grama je klical »Slov. narode« vse, ki mi-
slijo po narodno, ki jim je pri srcu blago-
našega naroda, ki ljubijo našo svobodno
državo, da se strnejo v eno obrambno orga-
nizacijo, katere edini cilj je, da čuva naše
narodno in državno edinstvo. Ko smo jih
razkrinkali, so zarjuli kakor ranjen lev in
skušajo tajiti. Mi pa smo pokazali na prave,
moralne krivce ter zahtevali nepristranske
sodbe ne samo za ene, ampak za vse,
ki proti ustavi in zakonu nosijo v mirnem
času orožje in izvršujejo samovoljno »ju-
stico« — predvsem pa za »varuho miru in
reda«, ki svoje dolžnosti niso vršili in ne
vrše, marveč so prepustili državno avto-
riteto samozvancem in terorističnim orga-
nizacijam, ne da bi preprečile krvopro-
litje, kakor je bila njihova sveta dolžnost.

Dobro vedo, da bo slovenska ljudska
stranka zavzela tako edino pravo stališče,
je režim po premišljenem načrtu naročil
svojemu časopisu v Sloveniji, da hujska
proti SLS, češ da štiti »prevratne elemen-
te« in da je zato treba tudi njo izbiti iz
njene organizacije uničiti. Še predno je
»Slovenec« po trboveljskih dogodkih izšel,
je »Jutro« vedelo, kaj in kako bo pisal in
svojo hujskaško kampanjo začelo že par
ur pred bitko. In zdaj sledijo v režimskem
časopisu dan na dan članki, v katerih se
oblast pozivlja, da razpusti Katoliško ti-
skovno društvo, kakor da je to društvo
krivo terorističnih organizacij v Sloveniji
in njihovih krvavih spopadov.

Vsakdo zdaj jasno vidi, kakšen na-
men tiči za akcijo, ki jo je začel režim s
pomočjo slovenske demokratske stranke in
za katero je moralo devet oseb dati svoje
dragoceno življenje. Zdaj pa je beseda na
nas:

Slovenska ljudska stranka je že pre-
stala hude viharje v borbi za pravico, za
poštenje in za napredek slovenskega na-
roda. Če ji je namenjeno, da prestane še
najhujši vihar, bo to najdragocenejša pre-
izkušnja njene moči in ona to borbo mirno,
samozavestno, in brez vsakega dvoma o
njenem končnem izidu sprejme. Režim je
že danes z načinom, kako je teror izzval in
kako zdaj prave krivce štiti, SLS bolj utrdi-
l nego bi se bila mogla sama s tisoč
shodi. Danes stoji od kulturnega do roč-
nega delavca za SLS vsak, prav vsak, kdor
pošteno misli, kdor ima kulturne in pravne
nazore in kdor obsoja strahovlado, samo-
zvanstvo ter surovo nasilje. Naš narod ni
macedonski ali črnogorski ali italijanski,
ki so stoletja živeli v brezpravju, neved-

nosti in brezmoči. Slovenci živimo v sred-
nji Evropi sredi samih visoko izobraženih
narodov in se ne bomo udali nobenemu
terrorju ne s te ne z one strani. Načelni
prijatelji miru in reda ter poštenega dela
bomo prenesli borbo z nasiljem kot nujno
sredstvo samoobrambe naše vere, našega
jezika in naše kulture, pa tudi celokupne
jugoslovanske države, ki nas rabi kot ze-
nico v očesu. Z nami bo ves svet, ki se
vrača danes splošno k miru in rednemu
življenju po zakonih morale.

Režim je izpregovoril z zaščito nasil-
stev, ki jih ima v svojem programu. Slo-
vensko ljudstvo bo izpregovorilo mirno in
dostojno z močjo svoje verske, moralne in
kulturne ideje. Če mu bo pa ta svoboda
siloma vzeta, bo govoril njegov molk,

kamni bodo govorili, vsa naša narodna du-
ša bo govorila, ki je ničesar ne potere. Če
imajo biti žrtve, bodo prinesene z vese-
ljem, šele po skrajnem trpljenju postanemo
dostojni svoje svobode. Režim hoče zadeti
naše svetinje, hoče položiti roko na trud
celih katoliških generacij, onemogočiti svo-
bodno besedo, izvirajočo iz našega katoli-
škega narodnega prepričanja. Zato pa bo-
mo to svojo svetinjo branili kakor se brani
vera in svoboda. Ta boj bomo bojevali za
vse, ki so v naši državi danes od režima
manjšine zapostavljeni in zatirani. Bojevali
se bomo za zakon, za red in mir, za avto-
riteto in svobodo, ki ju je sedanji režim
ohe pogazil. In videli bomo, kaj premore
slovenski narod.

Mi smo izpregovorili.

Morilci delavca Fakina Orjunaši.

URADNA KOMISIJA JE UGOTOVILA, DA SO FAKINA UMORILI ORJUNAŠI
— SLOVENCİ.

Trbovlje, 5. junija. (Izv.) Uradna pre-
iskava se je danes pod vodstvom načel-
nika g. dr. Koste Jankovića nadaljevala.
Kakor se zdi, z uspehom. Tekom
dneva je bilo izpuščenih 9 rudarjev od
15, ki so bili včeraj aretirani, 6 pa je bilo
poslanih v Celje na razpolago preiskoval-
nemu sodniku. Tekom današnjega dneva
je bil aretiran še en delavec Alojzij Ker-
šič iz Gaberskega, začasni tajnik Neod-
visne delavske organizacije. Vzroki are-
tacije niso znani. Upajmo, da je s tem
konec aretacij trboveljskih delavcev.

Danes cel dan se je mudil v Trbovljah
poslanec Fr. Kremžar, ki je zasliševal
razne priče. Danes je ugotovljeno, da so
neresnične »Jutrove« vesti (in tudi »Na-
rodove«. Ured.), češ, da so Fakina ustrelili
komunisti iz maščevanja, ker jih je
baje izdal. Ta vest je samo naivno izbe-
gavanje resnice. Po pričah je ugotovljeno,
da so Orjunaši peljali Fakina iz Križan-
čeve gostilne, ugotovljene je, da so ti Or-
junaši bili Slovenci. Dalje je ugotovljeno,
da so se taisti Orjunaši vrnili v Križan-
čevo gostilno, poročajoč tovarišem: »Zdaj
je pa že vse dobro, je že ustreljen.« Po
pričah je ugotovljeno, da sta proti kamno-
lomu peljala Fakina dva Orjunaša in ga
tam ustrelila in da sta ta dva nazaj grede
med seboj slovensko govorila: »Zdaj je
dobro, samo da je mrtev.« Te svoje
izjave so priče podale proti
večer pred komisijo, tako
da ni nobenega dvoma več o
tem, da so morilci Fakina
bili Orjunaši - Slovenci. Seveda
s tem še ni ugotovljeno, kdo je bila tista
dvojica. Upajmo, da se komisiji tudi to
posreči.

Ker Fakino truplo pred pogrebom
ni bilo obducirano, ga bodo najbrže jutri
izkopali in obducirali. Morda prinese ob-
dukcija na dan nove momente, kako je bil
Fakin umorjen.

Danes so začele po Trbovljah krožiti
razne govorice, katere osebe da so Faki-
novi morilci. Toda, ker se za sedaj te go-
vorice ne naslanjajo na nobeno pozitivno pri-
čevanje, ne gre, da bi se z njimi pečali.

Kakor smo izvedeli, so nekatere priče
pri komisiji imenovale razna imena tistih,
ki so požgali Rudarski dom. Najbrže bo že
v kratkem dvignjena zavesa tudi nad tem
činom.

Z ozirom na poročila današnjega »Ju-
tra«, češ da je iz uradnih protokolov skle-
pati, da so komunisti streljali iz višine in
da so vsled tega streljali tudi iz Rudarske-
ga doma, je pripomniti samo tole: »Jutro«
poročevalec, če sploh pozna Trbovlje, je
očividno zamenjal socialistični Delavski
dom z Rudarskim domom, ki je last »ne-
odvisne delavske organizacije«. Delavski
dom res stoji tik ob cesti, kjer so se 1. ju-
nija dopoldne vršili žalostni dogodki, toda
do danes ga še ni bilo človeka, ki bi trdil,
da je iz tega socialističnega Delavskega do-
ma padel kakšen strel. »Jutrovo« modro-
vanje in sklepanje se nanaša tedaj
očividno na Rudarski dom, ki je, kakor
rečeno, last »neodvisne delavske organi-
zacije«. Ta pa se nahaja mnogo nižje nego
zgoraj idoča cesta, je od nje precej odda-
ljen ter je proti cesti in na obe strani
zakrit s frontami mnogoterih drugih hiš.
Vsled tega je čisto izključeno, da bi bil iz

Rudarskega doma, ki ima pročelje in okna
ravno v nasprotno smer, mogel kdo sploh
streljati na cesto. Iz te ugotovitve se naj-
bolj razvidi, koliko so vredna »Jutrova«
poročila o trboveljskih dogodkih, kar se je
že pokazalo tudi pri vprašanju, kdo je
ustrelil Fakina.

Svarilo vladi glede trboveljskih dogodkov.

Belgrad, 5. junija. (Izv.) Danes popol-
dne so se sestali dr. Korošec, David-
dović in Joca Jovanović (zemljoradnik) in
nadaljevali konferenco, ki so jo začeli
dopoldne v nameri, da izdelajo pismo,
katero bi poslali vladi in v katerem bi
opozicija razložila svoje stališče z ozi-
rom na dogodke v Trbovljah, ki morejo
značiti začetek političnega obračuna na
ulicah. Pismo je bilo na sestanku urejeno
in odposlano. Javnosti se bo pismo pre-
dalo šele, ko bo kralj obveščen o njegovi
vsebini.

ITALIJANSKE SIMPATIJE ZA ORJUNAŠE.

Tržaški fašistični »Piccolo della Sera«
z dne 4. t. m. prinaša iz Ljubljane daljše
poročilo o trboveljskem krvolitu. Poro-
čilo je polno simpatij za Orjunaše in takoj
uvodoma naglašja, da je moral človek ob
vratu orjunašev iz Trbovelj za mrtvimi
trupli nehoti misliti »na črne srajce faš-
istovskih kadrov«. Potem nadaljuje poro-
čilo: »Komunisti tudi dejansko nazivljajo
»Orjuna« — jugoslovanske fašiste« in z
mnogih vidikov je ta naziv opravičen.
»Orjuna« je nedvomno izšla kot posnetek
naših fašistov in do neke točke je tudi pro-
gram jugoslovanske nacionalistične orga-
nizacije istoveten s programom, ki je ozna-
čeval prvo fazo fašistovske akcije v Ita-
liji: boj brez popuščanja proti notranjim
sovražnikom in afermacija naroda in nje-
govih zahtev na zunaj... V ostalem »Orju-
naši« niso zastopni povečini begunci iz Ju-
lijske Benečije... Nato slika poročilo
predzgodovino trboveljskih dogodkov in
njihov potek — vse popolnoma v orjuna-
škem smislu.

PRI TRBOVELJSKIH ŽRTVAH.

Včeraj smo napisali par besed o trbo-
veljskih žrtvah, ki leže danes osamljene in
zapuščene v ljubljanski bolnišnici. Pove-
dali smo odkrito in pošteno, kako jim
gre. Danes z zadovoljstvom ugotavljamo,
da bijejo v Ljubljani kljub demokratsko-
orjunaški podivjanosti, maščevalnosti in
krvoločnosti še vedno dobra srca, ki so
se spomnila nesrečnih trboveljskih žrtv
po načelih krščanske ljubezni in jim pri-
nesla nekaj skromnih priboljškov. Za re-
vne bolnike država, kakor znano, nima de-
narja. Rudarji pa ne slove posebno zaradi
svoje bogatije. Naravnost ginljivo pa je
bilo, ko sta prinesli včeraj dve delavski
deklici ubogi starki s prestreljenimi pljuči
vsaka po šopek črešenj, šopke položili na
omario poleg postelje in tiho, kakor sta
prišli, tudi odšli. Če bi človek imel, ka-
kor nima, koliko bi tem dekletcem na-
valil črešenj! Mogoče se bodo našli tudi
še drugi dobri ljudje, ki ne sodijo ljudi
samo po njihovem političnem prepričanju,

ampak vidijo v bolnih ljudeh predvsem
ljudi in bolnike in se bodo spomnili vsaj
za praznike tudi teh nedolžnih žrtv s
kakim skromnim priboljškom. Naj govori
vsaj včasih tudi srce in ne samo razum.

PREISKAVA.

Včeraj poroča »Narode«: »Kolikor se je
mogel vaš poročevalec informirati, se vsa
dosedanja preiskovanja uprave krijejo z
rezultati sodne preiskave.« — Mi smo se
nekoč učili že v šolskih knjigah, da je že ran-
jka cesarica Marija Terezija v dobi, ko v Slo-
veniji še ni vladal dr. Žerjav, upravo od so-
diše ločila. Kakor je iz »Narodovega« po-
ročila jasno, danes te ločitve ni več. Povsod
na svetu je tako, da uprava (okrajni glavar
itd.) mora utihniti, če začne dela-
ti od vlade neodvisni sodnik! Danes pa vidimo iz »Narodovega« poročila,
da okrajni glavarji in razni upravni gospodje
iz Belgrada, ki se jim o upravi sploh nič
niti ne sanja, skupno s preiskoval-
nim sodnikom pregledujejo »lice mestac«
in da ve »Narode« poročevalec povedati, da
se rezultati preiskave upravnih organov, ki
se vodi (»po Narodu«) z največjo natanč-
nostjo, točnostjo in tajnostjo, krijejo z re-
zultati sodne preiskave! To je brezprimeren
justični skandal, kakor ga je zmogel le da-
našnji režim!

Borzna poročila.

Dne 5. junija 1924.

ZAGREBSKA BORZA.

Na današnjem deviznem trgu je bilo vse
čvrsto z izjemo Pariza, ki je padel od 4.305
na 4.175. Blaga je bilo le malo, toda tudi pov-
praševanja ni bilo veliko. Narodna banka je
intervenirala le v devizah Curich in Praga.
V efektih ni bilo prometa, samo Slavonije se
je prodalo okrog 500 komadov.

Devize in valute.

(V oklepaju tečaj z dne 4. junija.)

Dunaj 0.1163—0.1183 (0.1162—0.1182),
Italija 3.5965—3.6265 (3.60—3.63), London
358.50—361.50 (358.50—361.50), Newyork 82.50
do 83.50 (82.80—83.80), Pariz 4.175—4.225
(4.305—4.355), Praga 2.4225—2.4525 (2.42375
do 2.45375), Švica 14.62—14.72 (14.64—14.74),
efekt. dolarji 81.875—82.875 (81.75—82.75),
Budimpešta 0.09—0.11 (—).

Vrednostni papirji.

7 odstotno drž. inv. posojilo 65.50—66.50,
Hrvatska Eskomptna banka, Zagreb 132.50,
Hrv. sveopća kreditna banka, Zagreb 127, Ju-
goslavenska banka, Zagreb 117, Prva Hrvat-
ska štedionica, Zagreb 915, Slavenska banka,
Zagreb 110, Dioničko društvo za eksploatacijo
drva, Zagreb 125, Hrv. slav. d. d. za ind. še-
čera, Zagreb 1120, Narodna šumska ind., Za-
greb 95—100, Našica 100, Guttman 850—860,
Slavonija 105—107, Trboveljska premogokop-
na družba, Ljubljana 605 (ponudba brez pov-
praševanja), Združene papirnice, Veveče 160
(ponudba), Vojna odškodnina 138—140.

CURIŠKA BORZA.

(V oklepaju tečaj z dne 4. junija.)

Belgrad 6.85 (6.875), Budimpešta 0.0065
(0.0065), Berlin 1.357 (—), Bukarešta 2.40
(2.45), Italija 24.70 (24.77), London 24.54
(24.58), Newyork 568 (568.75), Pariz 28.25
(28.225), Praga 16.625 (16.625), Dunaj 0.00798
(0.007985), Sofija 4.05 (4.025).

DUNAJSKA BORZA.

Dunaj, 5. maja. (Izv.) Živnostenska ban-
ka 810.500, Alpine 489.000, Donava-Adrija
473.700, Greinitz 130.000, Kranjska industrijs-
ka 1.100.000, Trbovlje 528.000, Leykam
240.000, Hrvatska eskomptna 110.000, Jugosl.
banka 101.500, Hrvatska slav. drž. hipot. ban-
ka 56.500, avstrijske tvornice za dušik 300.000,
Guttman 800.000, Mundus 1.000.000, Slavex
263.000, Slavonija 89.000.

Dunaj, 5. Devize: Belgrad 8.48—8.62,
Pešta 0.76—0.82, Kodanj 11.840, London
305800—306800, Milan 3099—3111, Newyork
70935—71185, Pariz 3542—3558.

Dunaj, 5. Valute: Dolar 70460—70860,
funti 304000—305600, franc. frank 3505 do
3535, lire 3095—3115, dinar 844—850, češka
krona 2067—2083.

PRAŠKA BORZA.

Praga, 5. maja. (Izv.) Lire 151 in pol,
franc. frank 173 tri osmine, funti 146.80, dolar
34, dinar 41.60.

KAM PLOVEMO?

Pred par dnevi ponoči je sin glasovitega Turka, žalostnega voditelja turbovskih demokratov, kot hud orjunaš, razbil v pretopu v kavarni »Leone« mramorno mizo. Poklican je bil službojoči stražnik, ki je Turka legitimiral in naznanil. Drugi dan je ta nadbudni sinček vpričo še nekaterih orjunašev in drugih oseb zagrozil stražniku, da bosta že še prišla skupaj. — Torej že tako daleč smo, da je policija postala že popolnoma brezmočna celo v varstvu lastnega življenja.

KAJ PRAVI OROŽNIK IZ TRBOVELJ?

Prejeli smo sledeče pismo od nekega orožnika iz Trbovelj:

Vaše poročilo v »Slovencu« glede krvavega trboveljskega dogodka je do pičice istinito, akoravno dnevnik »Jutro« vas postavlja na laž.

Da sta bili obe stranki oboroženi in pripravljeni na eventualni napad, da se ga odbije — to je jasno.

Gre namreč za povzročitelja tega dogodka. Povzročitelj je pa tista stranka, od katere je padel prvi strel. Prvi strel je padel od zastavane Orjuna na Fritz, ko je hotel njemu zastavo ugrabiti. Za ta čin bi se Fritz lahko dala klofuta, a ne strel in bi vse mirno poteklo.

Kakor sem že zgoraj omenil, da je vaše poročilo istinito, ne bom o dogodku podrobneje razpravljaj. Resničnost priobčila priznajo tudi sami orjunaši. To je pa tudi tembolj verjetno, ker kjer je že orjuna nastopila, povsod je tekla kri.

Sedaj gre le za zakonito postopanje

napram vsem morilcem, da bi ne bilo kake izjeme pred zakonom.

Od delavcev so vse aretirali in izročili sodišču, dasiravno se nobenemu še ni nič krivičnega dokazalo.

Orjunaši so pa prosti, napram katerim je že več dokazilnega materiala, kakor napram komunistom in kljub temu ni izdanega še nikakega ukaza ali poziva, da se polove in zapro.

Če bo pa orožništvo na sum in delne dokaze kar iz lasinega nagiba kakega orjunaša aretiralo — si takoj nakopije sebi zlo.

Prosim, gospod urednik, naj se vaši poslanci zanimajo za potek preiskave in naj takoj pritiskajo na drž. pravdnika v Celju, da izda poziv, da se vsi sumljivi orjunaši aretirajo, sicer da se uvede torej tudi zanje isto postopanje kakor napram komunistom.

KJE SO HIJENE?

»Slov. narod« je objavil uvodnik z naslovom »Hijene«, v katerem polemizira proti našim ugotovitvam glede trboveljskih dogodkov. Oblastni odbor »Orjuna« za Slovenijo je pa v »Slov. narodu« podal izjavo, v kateri slika, kako da so Orjunaši s Fakinom lepo ravnali, trdi, da mu niso niti lasu skrivili in namiguje, da so ga ustrelili — komunisti. Nam je prav dobro znano, kako lepo da so ravnali Orjunaši s Fakinom in smo že enkrat naglasili, da se bo svet zgrajal nad tem »lepim ravnanjem«, ko bomo objavili svoje objektivne ugotovitve! Kak je bil konec tega »lepega ravnanja«, je ugotovila tudi že uradna komisija. Morda bo sedaj »Slov. narod« napisal drug članek o pravih hijenah!

Za življenske pravice koroških Slovencev.

VPRAŠANJE DR. KOROŠCA NA ZUNANJEGA MINISTRA RADI ZATIRANJA KOROŠKIH SLOVENCEV IN RADI NAPADOV NA NAŠ CELOVŠKI KONZULAT.

Belgrad, 5. junija. (Izv.) Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. A. Korošec je danes stavil na zunanjega ministra dr. Ninčiča zaradi raznarodovanja slovenskega življa na Koroškem sledeča vprašanja:

Raznarodovanje slovenskega življa na Koroškem, katero avstrijske oblasti od plebiscita prakticirajo brez vsakega ozira na določila mirovnih pogodb in na načela pravičnosti, je zavzelo zadnje čase tak obseg, da se čutim primorane, ne da bi pri tej priliki preizkušal, ali je sedanja vlada ustavna ali ne, ne da bi zaradi tega nstvarjal za bodočnost kak precedent, obrniti se na ministra za zunanje zadeve z najresnejšimi vprašanji glede postopanja koroških pokrajinskih oblasti in na izredno težak položaj naših tlačenih rojakov.

1. Slovenski Narodni domovi, katere so avstrijske oblasti od plebiscitu zaprle, so za naše rojake izgubljeni, ker oblasti ne dopuščajo njih otvoritve, čeprav so že od plebiscita pretekla štiri leta. Ker pokrajinska vlada preko Heimatdiensta lastnikom javnih lokalov zabranjuje dajati jih Slovincem v najem, četudi gre za najnedolžnejše sestanke, je našemu življu praktično popolnoma nemogoče na Koroškem kulturno se razvijati.

2. Naredba št. 4736 koroškega Heimatdiensta, kateremu načeluje znani predsednik pokrajinske vlade Schumy, zahteva ukinitve pridig v slovenskem jeziku in uvedbo nemškega jezika v čisto slovenskih farah. Slovenskemu življu je onemogočeno učenje materinskega jezika, a oblasti poskušajo sedaj še to, da prepovedo besedo božjo v narodnem jeziku.

Srškić, Wilder, Žerjav na Bledu.

Dr. Šporn ostane v Ljubljani kot eksponirani načelnik ministrstva notranjih zadev.

Bled, 5. junija. (Izv.) Danes popoldne ob 4. so se pripeljali na Bled notranji minister dr. Srškić, državni podtajnik Wilder in dr. Žerjav. Ob 5. so se odpeljali h kralju, ki pa tačas ni bil v gradu Suvoboru, in so se samo vpisali v dvorno knjigo. Kralj jih je zvečer povabil na večerjo in so bili pri njem od 8. do 11. ure. Pri tej priliki je kralj podpisal od ministra dr. Srškića predložene ukaze, med njimi ukaz o imenovanju dr. Baltiča za velikega župana v Ljubljani in dr. Pirk-mayerja za velikega župana v Mariboru. Dosedanji veliki župan Šporn ostane v aktivni službi kot eksponirani načelnik ministrstva notranjih zadev pri oblastni upravi v Ljubljani.

IMENOVANJE NOVIH VELIKIH ŽUPANOV IN OPOZICIONALNI BLOK.

Belgrad, 5. junija. (Izv.) Opozicionalni blok se namerava z ozirom na postavljanje novih velikih županov postaviti na odklonilo stališče. Opozicionalni blok je danes pretresal vprašanje, ali je ugodno podvzeti v tej zadevi kakršnekoli korake, in se je odločil, da posebej proti postavljanju velikih županov ne bo nastopil, temveč da hoče podvzeti korake, s katerimi se hoče braniti proti celokupni vladni politiki.

Pašić uvideva nemogućnost sedanjega režima.

Belgrad, 5. junija. (Izv.) Danes popoldne se je nadaljeval sestanek Pašića in nekoliko članov kabineta in to posebno z ozirom na namero Pašića, da izvede izpremembe v vladi. Pašić je imel v zvezi z vprašanjem o notranji politiki razgovor s patriarhom Dimitrijem, ki je potem v isti stvari izmenjal misli z Davidovičem. Namen tega razgovora oziroma te intervencije patriarha je bil, da poskusi z novim političnim kurzom. Ker je bila ta intervencija patriarha za mir in sporazum zaradi indiskrecije nekega lista prekmalu prenešana v javnost, se zdi, da ne bo imela uspeha. Kakor se govori v političnih krogih, je celo Pašićev načrt za izvršitev sprememb v vladi uspeh teh razgovorov Pašića s patriarhom. Ni izključeno, da patriarh Dimitrije še enkrat podvzame korake v tej smeri, sodi se pa, da bo ta akcija mnogo bolj tajna, kakor včerajšnja.

Zagreško vseučilišče zaprto.

Zagreb, 5. junija. (Izv.) Danes zjutraj ob 7. je skupina komunističnih visokošolcev razbila na vseučilišču oglasne deske orjunašev, demokratov in radikalov, ker so 2. junija orjunaši in demokrati razbili oglasne deske komunistov. Akademski senat je vsled tega sklenil, da se vseučilišče za nedoločen čas zapre in do

konca leta odstranijo vse oglasne deske brez izjeme.

Herriot odklonil sestavo vlade.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Predsednik Millerand je ob 4. popoldne sprejel predsednika senata Dumerqueja. V avdienci, ki je trajala 40 minut, je Dumerque svetoval Millerandu, naj povabi k sebi Herriota. Ob 5. je Millerand sprejel predsednika poslanske zbornice Painleveja. Avdiencia je trajala 20 minut. Tudi Painleve je Millerandu svetoval, naj pokliče k sebi Herriota. Nato je Millerand povabil k sebi Herriota.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Herriot je sestavo vlade odklonil.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Herriot se je od Milleranda podal v poslansko zbornico, kjer se je posvetoval s Painlevejem in poslancem Blumom.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Poslanska zbornica je s 324 : 206 glasovom sklenila, da se jutri vrši seja.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Poslanska zbornica je s 340 : 175 glasovom sklenila, da se govor zborničnega predsednika Painleveja plakatira.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Senat se je odgodil do torka.

Borba proti režimu v italijanskem parlamentu.

Rim, 5. junija. Opozicija v parlamentu vztrajno nadaljuje svoje napade na režim. Večina se brani z viharimi ugovori in manifestacijami. Svesta si svoje moralne slabosti, posega po nasilnih sredstvih. Po seji dne 3. junija so fašisti na trgu Montecitorio demonstrirali proti opoziciji iz parlamenta in jih psovali. Neki fašist se je, oborožen s težkim kosom železa, vrغل proti poslancu Amendoli. Udarec so preprečili drugi poslanci s pomočjo karabinerjev. Opozicionalni poslanci so nato zasedli dva avtomobila in se v varstvu orožnikov odpeljali. Kasneje so fašisti napadli socialističnega poslanca Matteottija, ki mu je nato ponudil svoje varstvo poslanec Giunta. Matteotti je njegovo sprejeto odločilo in zahteval, da more svobodno sam po svojih opravkih. Fašisti so ga nato pustili v miru.

Opozicijski listi objavljajo okrožnico, ki jo je razposlal fašistom prijazenemu tisku tiskovni urad ministrskega predsedstva. Okrožnica opozarja liste na neizbežno reakcijo fašizma proti protirežimski kampanji opozicije v parlamentu ter jih poziva, naj odgovornost za to zvale na opozicijo.

Dr. Besednjak za pravice slov. manjšine.

Rim, 5. junija. V včerajšnji seji je zbornica nadaljevala razpravo o odgovoru na prestolni govor. Kot prvi je govoril demokratični socialist Di Cesaro. Brezobzirno je razkrival vso dejansko slabost fašizma in se v besednem boju spopadal z različnimi ministri in samim Mussolinijem. Fašisti so govornika neprestano viharo prekinjali, ne da bi ga bili spravili iz ravnotežja.

Nato je dobil besedo slovenski posl. dr. Besednjak. Računajoč s položajem, je govoril zelo zmerno. Opozoril je, da velika večina Italijanov ne pozna problemov in potreb slovenske in hrvatske manjšine, dasi so ti problemi v tesni zvezi z najvažnejšimi interesi Italije. Italijanska notranja politika mora stremeti za tem, da duševno osvoji slovensko in hrvatsko ljudstvo. Za volitve je ministrski predsednik zagotovil popolno svobodo, toda lokalne oblasti na Goriškem in v Istri so v nasprotju s tem zagotovilom dopuščale najtežja nasilja, ki so zahtevale obžalovanja vredne žrtve. (Ugovori na desni.) Da dokáže zbornici, da ne laže, izroča ministrskemu predsedniku Mussoliniju fotografijo volivca Antona Strancarja, ki je pravkar umrl v Gorici na posledicah rane, ki jo je dobil povodom volitev v Ajdovščini. (Posl. Besednjak odide do vladnih klopi in izroči Mussoliniju Strancarjevo fotografijo.)

Mussolini: Vedeti morate, da so tudi Slovenci in Hrvati ubili več fašistov.

Besednjak: Govoril sem o volitvah dne 6. aprila.

Mussolini: Toda sami ste priznali, da so se volitve svobodno razvijale. Besednjak: Priznal sem to samo za tržaško provinco in za pripravljano volivno dobo v Istri. — Govornik konča z izjavo, da je prepričan, da bo ministrski predsednik dokazal svojo avtoriteto in naložil krajevnim fašistom, da spoštujejo pravice Slovanov. Ako bo vlada upoštevala potrebe in probleme slovenskega prebivalstva, bo to tudi v korist avtoriteti in moralni moči Italije, kateri želi veliko in veselo bodočnost. (Živahno odobravanje na levi.)

Potem sta govorila fašist Pedrazzi in republikanec Facehinetti. Med

njunima govoroma je opetovano došlo do viharnih prizorov. Kot zadnji je govoril poplarski poslanec Gronchi, ki zunanji politiki fašizma na splošno ni odrekal prave smeri, v notranji politiki pa je očital režimu, da je preveč naklonjen interesom plutokracije in da je protidemokratski. Fašistična doktrina je nestalna in nedoločena ter prej negativna nego pozitivna. Tekom svojega govora je imel poslanec Gronchi besedni spopad s Salandro, ki je izzval viharne manifestacije večine za Salandro.

Francija za mir.

Pariz, 5. junija. (Izv.) Včeraj je govoril v novem parlamentu svoj nastopni govor novi predsednik zbornice Painlevé. Njegov govor so burno pozdravljali. Posebno so ploskali onemu delu govora, kjer je razvijal misel, da mora biti Francija miroljubna, protimilitaristična država.

Upor v Albaniji.

Rim, 5. junija. (Izv.) Uporniki so zasedli Tirano. Izgube so na obeh straneh znatne. Uporniki korakajo na Skader.

Upor v Romuniji?

Bukarešta, 5. junija. (Izv.) Agencija »Radio« (uradna romunska agencija, op. ur.) odločno dementira vse vesti o upor v Romuniji in jih proglašja za borzne manevre. Temu nasproti pa poročajo veliki angleški listi, da je stanje v Romuniji zelo resno.

Beleške.

»Državni pravdnik« dr. Wilder in dr. Žerjav sta imela danes konferenco. To bo nepristranska preiskava!

Čaruga in »Orjuna«. Ko je Čaruga zvedel, da v Ljubljani še noben orjunaš, ki je pobiral v tujih stanovanjih ali pa lomil pohištvo, ni bil pozvan pred policijo ali pred sodišče, je vzkliznil: »Boga mi, pa i ja sam orjunaš! Zašto me ne pustite na svobodu?«

Čaruga in pravica. Ko je Čaruga videl, da je za svoja tolovajstva v zaporu, je vzkliznil: »Še je pravica na svetu.«

Morilec Fakina in pravica. Ko je morilec rudarja Fakina videl, da ga res ne išče ne policija in ne žandarmerija na njegovem stanovanju, je vzkliznil: »Ni več pravice na svetu!«

Državni pravdnik in »Orjuna«. Če bi se sodišče predrznilo in če bi se gospod državni pravdnik tako daleč izpizvolil, da bi dvignil obtožbo proti kakemu orjunašu, ga bodo orjunaši kratkoma odstavili in ga postavili pred lastno sodišče. Glej slučaj rudarja Fakinal!

Strah. Potniki, ki so prišli včeraj popoldne z Dolenjskega, kar izredno naglašamo, da ne bo kdo mislil na znane »potnike iz Caribroda«, nam pripovedujejo, da tam neke na Dolenjskem straši. Vsako noč, odkar je bil na živinski način umorjen rudar Fakina, se namreč pojavi med 11. in 12. uro ponoči pred neko hišo bela postava, ki trikrat potrka na vrata: Bunk, bunk, bunk! Pri tretjem trkanju se zbudi neki človek, ki silno nemirno bdi, ker spati ne more, do popolne zavesti in gre pred hišo. Tam vzame z razvodenelim apnom napolnjen škaf, potem debel čopič in gre s tem orodjem na vogal hiše, in ga začne beliti. Mož beli in beli, sosedje pa ki so ta prizor opazovali, so rekli, da mož nori. Mož jim je pa rekel: Ali ne vidite, da nekdo vedno piše na vogal hiše FAKIN? Ta čudni nekdo vedno bolj piše, kolikor bolj jaz mažem! Jaz mažem in mažem, pa zamazati ne morem, ne morem, kar ne morem. In spati tudi ne morem, ležati ne morem, jesti in piti ne morem, vedno vidim pred seboj napis FAKIN. To so strašne muke, neverjetno strašne. Ta napis je nekaj groznega, nekaj strašnega, ki me je in peče bolj kot živ ogenj, pa ga ne pogasim ne z vinom ne z vodo. Peče, strašno peče! Pa me vsak večer opominja, vedno piše na moj vogal FAKIN in jaz belim in belim, pa ne morem prebeliti. Črke so ognjene in me žgo kot razbeljeno železo in mi razjedajo vso mojo notranjost. Zakaj, zakaj? Sosedje pa se pomilovalno spogledujejo ob tem pripovedovanju in se razhajajo z glavami majoč. Sosedje dobro vedo, kdo je bil FAKIN in zakaj FAKIN piše vsako noč svoje ime na vogal hiše. Mi ne vemo, če je to pripovedovanje resnično ali ne, mogoče pa je dandanes vse. Celo to je mogoče, da človeka vest peče, in sicer silno peče, če je kristjanske krvi.

Ponižno vprašanje. Ali so bili pri pogrebu nesrečnih trboveljskih žrtev v Ljubljani navzoči državni oblastniki gluhi ali pa so enaki misli s prekrucuhom g. Trifunovičem, vrhovnim poveljnikom vseh Orjun v državi, da ga niso aretirali, ker je pozival na revolucijo z besedami »pa makar bilo to protiv pozitivnih zakonov ove države«? Ali se vpelje preiskava proti njemu? Vnaprej že vemo, da na to vprašanje ne bo ne odgovora. Pa še

so glavni zaupniki iz posameznih občin referirali o položaju v dotičnih krajih o pripravi za bodočnost. — Na Ponikvi ob južni železnici je SLS dne 1. junija sklicala javen shod, na katerem sta poročala poslanca Zebot in Vrečko. Hvala Bogu, ljudstvo je povsod sprovidelo, da je namera razno-barvnih nasprotnikov, nas razcepiti na razne stranice, hudobno in dobro preračunjena nakana sovragov slovenskega naroda.

š Župnija Trbovlje je podeljena g. Jakobu Gašpariču, župniku pri sv. Rupertu nad Laškim. Inštalacija se bo vršila dne 1. julija.

š Smrtna nesreča. V Götzovi pivovarni v Mariboru se je smrtno ponesrečil zidarski polir Ivan Kranjc. Pri popraviljanju nekega zida se je zrušilo ogrodje pod njim in padel je na tla s precejšnje višine. Dobil je težke poškodbe ter je umrl v par minutah.

š Kaznjena napadla paznike. V nedeljo, 1. t. m. je prišlo v celjski jetnišnici do prave pobune. Jetnika Keršič in Koprivec, ki bi morala priti v sredo pred poroto, sta napadla jetniška paznika Rudolfa Macarola in Ivana Bana, ko sta stopila v celico. Jetnika sta paznika pobila na tla, nezvestnima pa odvzela ključke in puške ter pobegnili iz poslopja. Koprivca so takoj prijeli, Keršič pa je pobegnil.

š Razstava celjske meščanske šole. V poslopju celjske meščanske šole je bila minulo soboto otvorjena razstava risb, ženskih ročnih del in plastičnih izdelkov. Otvoritvi je prisostvovalo poleg zastopnikov oblasti tudi mnogobrojno občinstvo.

š Poskušena samomor. Med Celjem in Tešarji se je v nedeljo vrغل pod prihajajoči vlak neki 19leten mladenič. Mimoidoči so ga še pravočasno opazili ter mladega kandidata smrti potegnili tik pred vlakom s tračnic.

Maribor. »Lepega zvona glas,
Seže v deveto vas —
Zato naročite »Zvonoglas.«

Ljubljanske novice.

lj Ogled umetnostnih spomenikov. Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 15. junija izlet na Jezersko, Predvor, Mače in Breg. Udeleženci se zbero ob 6.45 zjutraj na Gosposvetski cesti pred Kolizejem. Prispevek znaša za osebo 30 Din, s čimer je plačan prevoz iz Ljubljane na Jezersko in nazaj. Pismene prijave sprejema umetnostno-zgodovinsko društvo (Ljubljana, univerza) najpозnejše do torka, 10. junija.

lj Umesten predlog. Občinski svetnik Josip Rajnar in tovariši (SLS) so vložili v občinskem svetu naslednji predlog: Predlagam, da g. župan ukrene vse, da se v središnji magistratni hiši napravi seznam, kje so posamezni magistratni uradi. Stranke prihajajo na magistrat in sprašujejo za posamezne urade. S tem izgube stranke mnogo časa, pa tudi uradništvo mora prekinjati delo, da da potrebna pojasnila. Predvsem pa velja to za elektrarno, plinarjo, pogrebni zavod, bolnišniško blagajno in knjigovodstvo. Knjigovodstvo se je prejšnji mesec preselilo in še danes ni nikakega napisa ne na mestni hiši in ne na kresiji. V knjigovodstvu naj se poleg tega napravijo nad posameznimi okni napisi, da se stranka more sama postaviti v pravo vrsto, ne pa da bega od okna do okna in s tem otežkuje redno in točno poslovanje uradništva, sama pa izgublja čas. Svoječasno je bil že stavljen sličen predlog, pa se do danes še ni zadevi ugodilo. Prosim g. župana, da smatra zadevo za nujno in važno.

lj Pokvarjeni hidranti. Občinski svetnik Jože Pirč je vložil na g. župana dr. Periča sledečo interpelacijo: Zadnji čas opažamo, da se hidrantje na ljubljanskih cestah ne popravljajo v pravem času. Zgodilo se je že več nesreč pri živini, neglede na to, da zahtevajo pokvarjeni hidranti večjo porabo vode in otežujejo v slučaju požara gasilsko akcijo. Taki hidranti so na Zaloški cesti št. 5—7, na Sv. Petra cesti (kav. Stritar) ter pred kavarno »Evropo«. Prosim gospoda župana, da da točna naročila glede nadzorstva hidrantov.

lj Grožnja. »Jutro« grozi magistratnim uslužbencem z glavobolom, če ne bodo metali v koš vabil za sestanke SLS. Za nas je jasno, da imamo mag. nastavljeni iste pravice kot drugi državljani; torej se smemo udeleževati sestankov katerekoli politične stranke, pa naj bo to laži-demokratska ali pa SLS in te pravice nam nikdo ne more jemati, zlasti zato ne, ker sestanki mag. uslužbencev SLS se vrše vedno ob delaprostem času, pri čemer pa demokratska gospoda kakor je splošno znano, ni nič kaj izbircna in ima svoje sestanke med uradnimi urami v različnih magistratnih uradih in se poslužuje tudi uradnih telefonov za svoja poročila v »Jutru« in »Slovenskem narodu«. Sklicateljica sta nam pa itak že na prvem sestanku povedala, da SLS odklanja vsakogar, ki bi pristopil k nji samo radi sedanja večine v obč. svetu ali morebiti kake osebe koristi. Niso namreč vsi ljudje po demokratskem kopitu, da bi bili pristaši gotove organizacije iz dobičkaželjnosti, kakor so n. pr. pri Orjuni gotovi elementi zato zraven, da se nekaznovano okoristijo, kar dovolj jasno pove »čudovito zmanjkanje« 400 dinarjev v Lemeževem stanovanju. Da, da, samovoljno odhajamo pristaši Reisnerjeve stranke v okrilje SLS, kajti tu je beseda vsakomur svobodna, da naj si bo tudi zadnji

cestni pometač, kar pa v laži-demokratski stranki ni mogoče, ker tam smatrajo za človeka še le tam gori nekje pri kakšnem gospodu svetniku.

lj Umrl je po dolgi mučni bolezni g. Ivan Bekš. Pogreb bo v petek 6. junija ob 2. uri iz Tržaške ceste 21. N. v m. p.

lj Podmladek Rdečega Križa v Ljubljani priredi v dnevih 7., 8. in 9. junija t. l. v prostorih I. dekliške meščanske šole pri sv. Jakobu razstavo deških in dekliških ročnih del, katere so izgotovili člani Podmladka R. K. na ljubljanskih osnovnih in meščanskih šolah. Razstava bo otvorjena v soboto 7. t. m. ob 3. uri popoldne. Vsi razstavljeni predmeti bodo po nizkih cenah na prodaj, na kar posebej opozarjamo cenjene obiskovalce razstave. Izkupiček porabi Podmladkarji v dobrodelne namene in sicer predvsem v podporo bolnim in revnim součencem.

lj Mestna zastavljalnica ima tomesečno dražbo oktobra 1923 zastavljenih predmetov 12. t. m. ob 3. uri popoldne.

lj Umrl so v Ljubljani: Frančiška Rabič, sirota, 3 mesece in pol. — Elizabeta Klobčaver, vdova umirovljenega žel. sprevodnika, 70 let. — Josip Stelzer, kapetan v pok. in hišni posetnik, 50 let. — Franc Markovič, mitniški nadpaznik, 41 let.

lj Samomor v bolnici. V ljubljanski bolnici in sicer na kirurškem oddelku se je ustrelil kapetan v pokoju in hišni posestnik v Laškem Ivan Stelzer. Mož se je pogodil v srce in je obležal mrtev. Izvršil je samomor iz obupa, ker je vedno bolj bolehal na neozdravljivi bolezni. Imel je želodčnega raka.

lj Nesreča v led nepredvidnega ravnanja s orožjem. Brivski pomočnik Franc Jakše, 19 let star, iz Ljubljane, Trnovo, Cerkvena ulica št. 21 je vzel samokres in je šel v Mestni log, da bi ga preskušal. Med tem pa se mu je nenadoma sprožil samokres in krogla mu je prodrla v trebuh. Našli so ga v mlaki krvi brez zavesti. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili, da je poškodba smrtno nevarna in je prav malo upanja, da bi okrevala.

lj Usodna nepredvidnost. Delavec pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani Anton Kokalj se je peljal predvčerajšnjim iz Ljubljane v Veliko vas pri Litiji. Med vožnjo se je naslonil na še ne popolnoma zaprta vrata vagona. Na ovinku so se vrata sunkoma odprla in Kokalj je padel iz vlaka. Dobil je pri padcu tako težke poškodbe na glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico.

lj Nesreča na cesti. Na vogalu Miklošičeve ceste je trčil poštni avto v zadnji del voza posestnika Ivana Ramovža iz Stožice pri Ljubljani. Ramovž ima okrog 500 Din škode. Kdo je nezgodno povzročil, se bo pokazalo pri obravnavi.

lj Nepredvidna kolesarja. Na Martinovi cesti je povozil ključavničarski pomočnik Viktor Zahradnek s kolesom 5letno Vlado Švankovskijevo iz Vodmata št. 3. Otrok mu je priletel sredi ceste pod kolo. Deklica je šla z materjo, ki je nosila v naročju še 3 letno dete in ji je ponesrečenka ušla brez vednosti na cesto. — V Kolizejski ulici pa je podrla neka nepredvidna kolesarica, ki je vozila po cestnem hodniku zasebnico I. Zontarjevo, tako da je padla. Poškodovala pa se je k sreči samo na desni dlani.

lj V Jakopičevem umetniškem paviljonu v Lattermanovem drevoredu so ukradli neznan vlomilci nekaj obleke in čevljev v vrednosti do 2000 Din, last akademčnega kiparja Ivana Zajca.

lj Prijel tat. Policiji se je posrečilo, da je prišla brezposelnega knjigovodjo Vinka Kmeta iz Velike Loke. Mož je ukradel Katri Dernovškovi na Emonski cesti oktobra meseca lani več obleke v vrednosti nad 3000 dinarjev. Kmeta so zasledovali že od leta 1921, ker je ukradel Mariji Isteničar na Vrhniku 11 dolarjev.

lj Policijske ovadbe. Včeraj je bilo vloženih 17 policijskih ovadb in sicer: radi izgreda 1, radi telesne poškodbe 3, radi prestopka cestno-policijskega reda 7, radi nedostojnega vedenja 2, radi pasjega kontumacia 2, radi pretepa 1 in radi prekrščenja policijske ure 1.

lj Tatvine v Ljubljani. Iz dvorišča hiše št. 19 v Komenskega ulici so bile ukradene 3 kokoši vredne 150 Din. — Na Ahacljevi cesti št. 15 je bil ukraden iz Anton Oblakove kovačnice kovaški primož, vreden 150 Din. — Na Erjavčevi cesti je poskusil vlomiti neznan vlomilec v Česko vilo. Bil je prepojen in je pravočasno pobegnil.

Botri in botrice!

Priporočila se Vam staro znana restavracija »Tratinke« na Sv. Petra cesti 25. — Pripoznavno dobra kuhinja. Vedno sveže mrzlo pivo. — Vsaki dan koncert. Vstop prost. — Se priporočila M. Tratinke.

Narodno gledališče.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Petek, 6. junija: Zaprt (generalna vaja).
Sobota, 7. junija: TELOVADNA AKADEMIJA SOKOLA I.
Nedelja, 8. junija: PRODANA NEVESTA, popoldanska predstava ob štirih. — Izven.
Ponedeljek, 9. junija: PIKOVA DAMA, premijera. — Izven.
Torek, 10. junija: Zaprt.

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Petek, 6. junija: IZGUBLJENE DUŠE. — Red A. Sobota, 7. junija: ANA KARENINA. — Red D. Nedelja, 8. junija: DOM. — Izven.
Ponedeljek, 9. junija: PAGLAVKA. — Izven.
Torek, 10. junija: Zaprt.

Na binkoštno nedeljo popoldne ob 4. se poje v opernem gledališču znana velepriljubljena opera »Prodana nevesta«. Predstava je mišljena kot mladinska in ljudska predstava pri nižjih cenah. Na to predstavo posebno opozarjamo birmanske botre, da nudijo svojim birmancem prijetno razvedrilo. Zvečer ob 8. se pa vprizori v drami zadnjikrat v sezoni velezabavna češka veseloigra »Kamela skozi uho šivanke« in ne kakor je bilo prvotno določeno narodna igra »Dome«.

Po svetu.

All car Nikolaj II. še živi?

H. Block iz Prage pripoveduje:

Na Ruskem in med ruskimi begunci je veliko ljudi, ki ne verjamejo na smrt carja, temveč so prepričani, da oblasti iz političnih vzrokov govorijo o usmrtitvi. Ruski kmet je so si o tem spletili že cel venec legend. Ali je kaj resnice? Zbrali bomo snov, kritizirali je ne bomo.

Na nekem zborovanju ruskih monarhistov v Berlinu so govorili o kandidaturi velikega kneza Kirila Vladimiroviča za prestolonaslednika. Tedaj se je dvignil star ruski dostojanstvenik, ki ima dobre zveze v nemški diplomaciji, in je rekel: »Zelo tehtne vzroke imam, ki me silijo k prepričanju, da car še živi. Zato ne smemo govoriti o nasledstvu. Ko bo prišel čas, boste slišali resnico o carju.« To je govoril meseca novembra 1922.

Neki angleški list je priobčil pred kratkim sliko carjeve obitelji, brez velike kneginje Marije. Vsi so bili oblečeni v kitajsko obleko. List pravi, da je slika iz januarja l. 1922, napravljena v bližini Sanghaja; pri stavi, da se je carjeva obitelj rešila in je zbežala na Kitajsko.

Preiskovalni sodnik Sokolov, ki je po naročilu Kolčakove vlade vso stvar natančno preiskal, je prepričan, da je bil car umorjen in žena in otroci tudi. Pravkar je priobčil 65 brzojav, ki sta jih izmenjala moskovska vlada in morilec carjeve obitelji Bjeloborodcev. Pa celo Sokolov pripoveduje neko dogodbo, kako je hotel Viljem rešiti Nikolaja in je dal po svojem diplomatu Alwenslebensu ukreniti vse potrebno. Ruski knez Dolgorukov, prijatelj Alwenslebena, je pisal: »Nemški diplomat mi je rekel, da bomo med 16. in 20. junijem 1918 slišali vest o umoru carja. Nikar pa tega ne verujmo, ker bo ta vest nalašč razširjena; na zunaj pa pokažimo, da verjamemo. In 18. junija so poročali kijevski časopisi, da je bil car umorjen.«

Sofijski ruski list »Rus« priobčuje proglas antiboljševskega kozakškega atamana Solovjeva iz Harbina v Mandžuriji. V proklamaciji beremo tole: »Nikar ne verjemite, da sta bila car in prestolonaslednik umorjena. To pravijo samo boljševiki, ker si ne upajo povedati resnice. Resnica je, da sem jaz, stotnik Solovjev, odpeljal 12. junija 1918 carja in njegovo obitelj iz Jekaterinburga in jih pripeljal v gorovje Altaj. Na varnem so. Boljševiki pravijo, da so carja umorili, ustrelili so pa samo tiste iz njegovega spremstva, ki niso mogli o pravem času uiti.« Nadalje pravi Solovjev, da so od služabništva rešili samo Leonida, sina dvornega služabnika Sedneva, in da je Leonid sedaj pri njem, Solovjevu. Velika kneginja Marija Nikolajeva je umrla tri mesece po begu. Solovjev je hotel carja že prej rešiti, pa ga ni mogel.

Posvetovanje ruskih velikih knezov v Parizu leta 1923 je prišlo do zaključka, »da ni zadostnih razlogov, da bi imeli za mrtva carja in njegovega brata Mihajla Aleksandroviča.« Značilno je tudi, da carjeva mati Tharija Teodorovna dosedaj ni dala brati še nobene maše za svojo sina.

Naj bo tako ali tako, uganka o usodi carjeve obitelji še ni čisto rešena.

Abesinija.

Ravnokar se nahaja v Franciji na obisku vladar Abesinije, velike krščanske države v sredi Afrike. To je prvi slučaj v zgodovini, da prihaja vladar te države v Evropo. Abesinija je v vsakem oziru zelo zanimiva dežela, a le malo znana: Odkar je bila sprejeta v Društvo narodov, bo gotovo igrala veliko vlogo v tem delu Afrike.

Abesinija je absolutna monarhija, katero vlada krščanski vladar, imenovan »nagura negestie« (kralj kraljev), ki ga pa Evropejci navadno nazivajo negus. Država je sestavljena iz raznih kraljestev in provinc, katerih vladarji so odvisni od cesarja. Skupščina ne pozna. Cesar imenuje ministre in guvernerje v provincah.

Abesinija meri 1,120.400 kvadr. km, je torej več kot dvakrat tako velika kakor Francija, in ima kakih 8 do 12 milijonov prebivalcev. Ljudskega štetja v deželi še nikoli ni bilo, zato se številke statistik v tem oziru ne ujemajo.

Narodna vera je koptsko krščanstvo, toda v deželi se nahaja tudi precejšnje število muslimanov in celo paganov in nekaj deset tisočev Zidov. Grk Fromentij, prvi etiopijski

nadškof, je v 4. stoletju pokristjanil Abesinije. Pozneje so postali jakobitski kopti (monofiziti).

Abesinsko pleme se razlikuje od arabskega in zamorskega. Podnebje je zmerno vzhodno bližini ekvatorja. Mestoma se da temperatura primerjati oni v srednji Italiji, drugod vlada večna pomlad, kot na primer v Addis-Abebi, v glavnem mestu, kjer se letni čas začenja koncem septembra in traja do konca maja. Abesinija je namreč prostrana gorata planjava z gorami, ki se dvigajo v višino 1000, 2000, 2500 metrov in še višje. Addis-Abeba leži 2500 metrov nad morjem. Nekateri turisti so imenovali Abesinijo »afriško Švico«. Dežela ne pozna zime, ampak letni čas tropskih, silnih nalivov, pravi vesoljni potop, ki traja tri mesece, začenši z julijem. Ti nalivi poplavlajo v pravem pomenu besede vso deželo, toda vsled njih je izredno rodovitna. Žito se žanje dvakrat, celo trikrat na leto. Tla rode vse v obilici: Žito vseh vrst, kavo, sladkorni trs, datlje, bombaž, banane, indigo, gumi, kavčuk itd. V deželi se nahajajo tudi zlati in srebrni rudniki, kakor tudi kamena sol. V gozdih in na planem prebivajo leopardi, levi, panterji, hijene, sloni, opice, žirafe, kače, krokodili in povodni konji.

Abesinija je bila deloma kolonizirana od Grkov iz Egipta pod Ptolomejem Evergetom. Francoski kralj Ludovik XIV. je poslal negusu poslanstvo. V 16. stol. je neka portugalska ekspedicija prepotovala deželo in nato so prišli jezuiti in spreobrili 300.000 ljudi h katoličanstvu, toda kmalu e vsaka sled katoličanstva izginila. Francija je v prošlem stoletju sklenila z Abesinijo tri pogodbe, ki so ji zagovarjale razne gospodarske in diplomatske prednosti.

Edino eno železnico imajo v Abesiniji, to ima v posesti neka francoska družba. Po tej progi se pride iz pristanišča Džibutija ob Rdečem morju v glavno mesto Addis-Abebo v treh dneh. Proga je sicer dolga samo 800 kilometrov, toda vlaki vozijo le po dnevi.

Napisali bi lahko cele strani o raznih zanimivostih življenja abesinskega naroda, o njegovih navadah in običajih, izmed katerih so mnogi silno čudni, o življenju vladarja, o sprejemih in pojedinah na dvoru in o življenju tujih diklomatov v Addis-Abebi.

• • •

— Nazadovanje socialno demokratičnih strokovnih organizacij v Avstriji. Kakor poroča »Arbeiter-Zeitung«, je število članov socialističnih strokovnih organizacij v Avstriji lansko leto padlo za 153.186. Sedaj štejejo te organizacije 896.763 članov.

— Četrti razred na železnicah uvedejo v Češkoslovaški republiki. Cene bodo znatno nižje nego v ostalih razredih, da bo revnejšim slojem olajšano potovanje.

— Tajnik »Labour Party« v Zagrebu. Od 29. maja se mudi v Zagrebu tajnik angleške Labour Party, član Carnegiejevega instituta g. Mitrany. Informirati se hoče o kmetiskem gibanju na Hrvaškem ter poučiti dobre in slabe strani v izvajanju agrarne reforme pri nas. Angleška delavska stranka, ki je sedaj v Angliji na vladi, hoče namreč izvesti doma agrarno reformo. G. Mitrany ostane na Hrvaškem dva tedna. Iz Hrvaške se poda dalje v Belgrad, od tu pa še v Sofijo, da bi se do podrobnosti poglobil v agrarno vprašanje na Balkanu.

NAJVAŽNEJŠE GOSPODARSKE KNJIGE.

Domači vrt. Praktični navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. 48 Din, vezano 60 Din.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Priredil M. Humek. Okusno vezana knjiga 120 Din.

Breskev in marelica. Navodilo kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek. Cena 12 Din.

Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvanimi tabelami sestavljen Ante Beg. Cena 100 Din.

Kubična računica. V novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična knjiga za posestnike in lesne trgovce. 20 Din.

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil F. Rojina. Z dodatkom Albertjev-Znidaršičev panj in kako v njem čebelarimo. Priredil M. Humek. Cena 24 Din.

Podkovstvo. Pouk kovačem in konjerejem. Sestavljen živinozdravnik Lovro Tepina, vodja dež. podkovske šole v Ljubljani. Cena 46 Din.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 barvanimi tabelami s 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Cena vezani knjigi 220 Din.

Hitri računar v kronski in dinarski veljavi. 30 Din.

Vse navedene knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani naznanja cenjenemu občinstvu, da ostanejo njih trgovine ob kinkoštnih praznikih in sicer v nedeljo popoldan in v ponedeljek čeli dan zaprte. Odprte bodo torej le v nedeljo dopoldne. P. n. občinstvo se vsled tega naproša, da si eventualne potrebščine pravočasno nabavi.

Gospodarstvo.

Anton Pevec:

Kmetijska produkcija.

Na nekem predavanju o kmetiskem gospodarstvu se je razmotrivalo vprašanje o pomenu produkcije lanu za našega kmeta. Nekdo je bil mnenja, da naj se kmet bolj specializira v produkciji manjšega števila rastlin in da naj se ne bavi z vsem mogočim, ker tega umsko ne zmore. Naši dedi so bili bolj neuki kakor današnja generacija, proizvajali so vrhu vsega tega to kar proizvajajo kmeti danes, tudi lan za platno in volno za suknjo, — imeli so prav, kmet naj proizvaja vse, kar je s pridom uporabno v družini in pri živini. S tem ni rečeno, da se moramo spet pričeti oblačiti v nekdanjo raševino, platno in irhovino, pripravljene pa moramo biti vedno tudi na to, kakor nas je lepo poučila minula svetovna vojna in zna naše kmete še poučiti sila razmer.

Lan pridelujemo spomladanskega, ki nudi vlakno in semenje, ter jesensčaka, ki nudi le vlakno. Dobimo na ha do 40 met. stotov bilk in do 12 met. stotov glavice, od katerih odpade 6 met. stotov na pleve, ki so kot krma enako vredne ajdovini. Sejati se sme na isti zemlji le vsaki 8 let, na ha 150—180 kg zrn v rstah po 10 cm vsakebi, in med spomladanskim 4 kg korenja na ha. Čim bolj zgodaj spomladi se vseje, vendar ne v premokro zemljo, tem več bo vlakna. Zemljo je v jeseni pognojiti s 400 kg superfosfata in 250 kg kalijeve soli na ha, globoko preorati in potresti s 1000 kg apna; spomladi se nato globoko prebrana ali je plevelno plitvo preorje in zagnoji še z 20 kg čilskega solitra, če vmes posejemo korenje in le s 50 kg č. solitra, če posejemo le lan, — hlevski gnoj ni dober, ker povzroča debelo vlakno in lan rad poleže. Poruša se navadno 100 dan po setvi, ko je postal rumen kot čizek in mu je listje od korenih do nad polovice stebila odpadlo; če je še skoraj zelen rad gnije in če je že rjav, da krhko in manjvredno vlakno — pri ruvanju je ločiti plevel in v rasti zaostale bilke. Suši se vsaka pest zravnano največ 24 ur na zemlji in nato postavi bilka proti bilki v obliki strehe in v smeri vetra, da se posuši skozinsko. Razzrni se z železnimi smukalniki ali z zato prirejenimi stroji, ali pa z lesenimi, 25 cm dolgimi, 10 cm širokimi in 5 cm debelimi tolkači. Nadaljnje gojenje je oskrbeti skupno v zadrugah, prav rade pa to oskrbijo tovarne, davši v zameno za bilke dogotovitveno platno. Seveda ne bomo danes pridelovali toliko lanu, da bi hoteli v platno oblačiti vso družino, vendar pa vedno toliko, da naši stari poznajo rastlino, kateri pravimo lan in naša dekleta kolovrat.

Isto velja tudi glede produkcije volne. Toliko ovac bi moral rediti vsak kmet, da ima dovolj volne za najpotrebnejše zimske pletenine. Trditev, da je ovčereja nerentabilna v primeri z drugimi kmetijskimi panogami, je povsem napačna, ovčereja pripomore k večji rentabilnosti govedoreje in pašništva, ker ovca požre vse ono, kar govedo pusti in si vsled tega na Holandskem s svojo najbolj mlečno govedo in posebno razvitim mlekarstvom, ne moreš predstavljati kmeta brez ovac. Ovca uspeva najbolje na paši, ampak najbolje uspeva tudi le na paši goved, zato bom o paši pozneje več pisal. Popolen užitek od ovčereje bomo pa imeli le tedaj, če izkoriščamo ovco v vseh 3 smereh; za mleko vsled rednega odpiranja po mlečnosti in vsled redne molže; za meso vsled reje hitro rastočih pasem s fino kakovostjo mesa; za volno, upoštevaje pri selekciji za plemo množino in kakovost volne,

ki pri pleteninah ni treba, da bi morala biti najtanjša ali najfinejša.

Najvišjo in najfinejšo produkcijo bo dosegel vsikdar le strokovno najbolj umen kmet. Da bi mogel le-ta hraniti v glavi vse podrobnosti, ki tak višek pri vseh različnih kmetijskih proizvodih omogočajo, je nemogoče — prav tako kakor najboljša kuharica nima vseh jedil v glavi, marveč se redno poslužuje kuharskih knjig, kadar sodeluje pri izrednih gostijah. Potrebne so strokovne knjige neobhodno tudi vsakemu praktičnemu kmetovalcu. Vzbudili smo v našem kmetiskem ljudstvu toliko zanimanja za politične časopise, tudi le mrtve črke, da se danes od čiste samozvesti naslaja v človečanskih Radičevih oslarijah, vzbudimo v njem še večje zanimanje za strokovne knjige in strokovni pouk, — žetev na tem polju bo vsakogar bolj zadovoljila.

INDUSTRIJSKO - OBRTNA RAZSTAVA V MARIBORU od 10. do 28. avgusta 1924.

Razpis oficijelnega lepaka. Razstavni odbor je razpisal za tri najboljše osnutke oficijelnega lepaka za »Industrijsko-obrtno razstavo« v Mariboru po 2000, 1000 in 500 K. Osutek, ki bo sprejet, se nagradi seveda še posebej. Vabimo vse interese (umetnike, slikarje itd.), da se udeležijo natečaja. Vse informacije glede besedila daje pisarna razstavnega odbora Maribor, Grajski trg št. 1., telefon interurban št. 325. Osutke je vpsolati pečačene in označene samo s šifro najkasneje do 20. junija 1924 ob 12 opoldne.

Industrija na razstavi. K letošnji razstavi, ki je, kakor že omenjeno, zamišljena v mnogo večjem obsegu in ki naj dokumentira ves razvoj industrije in obrti zlasti na naši severni meji, je pritegnjena tudi industrija. Milimo, da ni treba še posebej naglašati važnosti te razstave zlasti za one industrijske panoge, ki so še le v razvoju in o katerih se pri nas kljub temu, da je take industrije mnogo, pravzaprav še zelo malo ve in zna. Velesejmi so predvsem trgovske inštitucije, kjer se sklepajo kupčije v velikem obsegu, dočim je namen razstave ta, da seznanijo najširšo javnost z domačo industrijo in tako opozori na njo vse konzumente. Ne le v industrijskih krogih, tudi v krogih konzumentov in trgovcev je bilo doslej pomanjkanje take razstave zelo občutno, ker je moral marsikdo premišljevali in pisariti okrog, ne vedoč, da dobi ta ali oni industrijski izdelek po mnogo nižji ceni in mnogo prej doma v lastni državi, ne drugi strani je pa industrijaec z ogromnimi stroški iskal kupcev in metal tisočake za reklame, da je opozoril javnost na svoje podjetje. In kljub temu ni mogel doseči zaželjenega uspeha. Vsemu temu se da odpomoči samo potem takih razstav, katere obiščejo interese iz vseh delov naše države in tudi mnogo inozemcev.

Zato je pač predvsem v interesu industrije in njenega razvoja, da se v čim večjem

število udeležijo razstave. Gmotne razmere, ki sicer tega ali onega obrtnika ovirajo, da bi se razstave udeležil, pač pri industriji ne pridejo v poštev. Saj so stroški v primeri z ugodnostmi, ki jih nudi vsaka razstava, tako majhni, da ne pridejo niti v poštev in daleč nadkriljujejo vsak, tudi najmanjši uspeh.

Ze iz navedenih razlogov je pričakovati, da se bo industrija v častnem številu udeležila razstave, ki se vrši letos v Mariboru. Prometne zveze so zelo ugodne in razen tega je dobil razstavni odbor zagotovilo, da se bo dovolil za razstavljeno blago po železnici 50-odstotni popust. O tem bomo poročali še natančneje. Za danes samo ponavljamo vabilo, da se industriji v čim večjem številu udeležijo razstave s svojimi izdelki.

Obrtniki! Ali ste že premislili, kake koristi in ugodnosti nudi razstava? Ako še tega ne veste, vprašajte tovariše, ki so se udeležili lanske in predlanske razstave. Nekateri še sedaj niso izvršili vseh naročil, ki so jih lani dobili. Ne zamudite torej te prilike in sigurno prijavite udeležbo. Če niste slučajno prejeli prijavnice, zahtevajte isto od razstavnega odbora.

Vse informacije glede razstave daje edino le pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Grajski trg št. 1., telefon interurban št. 325, kamor naj se obračajo vsi interese bodisi pisмено, ustmeno ali telefonično. Za dopise, naslovljene na druge osebe, ne prevzame odbor nikake odgovornosti in naj se blagovolijo stranke raditega obrniti edinole na gornji naslov.

g Zdržene mlekarne v Ljubljani. Včeraj se je vrši prvi redni občni zbor tega važnega zavoda za naše narodno gospodarstvo. V prvih 8 mesecih obstoja je imelo podjetje že obsežen promet. V tem kratkem času je sprejelo ca. 2 in pol milijona litrov mleka od katere množine se je prodalo v Ljubljani in eksportiralo v inozemstvo 1.400.000 litrov, medtem ko se je iz ostalih 1.100.000 litrov izdelalo nad 8 in pol vagona sira in nad 2 vagona masla. Velikost podjetja je razvidna tudi iz števila zaposlenih delavskih moči, katerih zaposluje podjetje v svoji centrali v Ljubljani 33 ter po svojih podeželskih mlekararnah nadaljnih 26 uslužbencev. Razen tega nudi stalni zaslužek voznikom, ki dovažajo mleko v podeželske mlekarne in odvažajo na kolo dvore. Da pa more podjetje racionalno izrabiti mleko, ima razen centrale v Ljubljani še po deželi montiranih 14 parno-turbinskih mlekararn, ki so urejene za izdelavo čajnega masla, raznih vrst sirov ter pasterizacijo mleka. Potom teh lahko podjetje poljubno regulira dohod mleka v centralno mlekararno ter na drugi strani zopet lahko potem teh izdeluje raznovrstne sire in čajno maslo, ter se tako ravna po zahtevah trga. Centralno mlekararno v Ljubljani, ki obstoji iz 35 m dolgega ter 11 m širokega poslopja, je podjetje v letošnjem letu povsem moderno uredilo tako, da ima dnevne kapacitete za 40.000 litrov mleka. V notranjosti mlekarne se nahaja velika dvorana

(9.80 × 8.40 × 5.5) namenjena za pasterizacijo mleka, posnemanje istega ter pasterizacijo smetane. V tej dvorani so montirani v to svrhu sledeči stroji: 2 pasterja a 2000 litrov, 1 čistilna centrifuga za mleko za 4000 l, hladilniki ter centrifuge za posnemanje mleka. Zraven tega prostora se nahaja maslarna, nizko-hladilni prostori za mleko ter 5000 literski izolirani bazeni za shrambo mleka. Potrebno gonilno moč in paro daje 45konjska lokomobil, ki goni 30.000 kal. kompresor, ki se uporablja za hlajenje mleka in hladilnih prostorov. Pod celim mlekarškim poslopjem (35 × 11 m) pa se nahajajo 7.5 m visoke kleti kot skladišča za sir, ki zamorejo sprejeti v oskrbo nad 10 vagonov sira. Tukaj se nahajajo tudi hladilni prostori za 2 vagona masla. Zraven gospodarsko poslopje 48.5 × 15 metrov, v katerem so stanovanja za uslužbenice, moderen hlev za 10 konj, remiza za vozove in montažne ter kleparske delavnice. Po obsegu poslovanja, kakor tudi po svoji organizaciji je to podjetje v stroki mlekarškat industrije in trgovine eno izmed največjih v naši državi. Pri volitvah je ostal upravni svet neizpremenjen, dočim sta bila v nadzorstvo na novo izvoljena g. ekonom Markež in g. ravn. A. Pečar.

g Vpis v združni register. — »Vzajemnost«, nakupovalna, prodajna in kreditna zadruga z omejeno zavezo v Novem mestu. Načelnik g. Lovro Klemenčič.

g Likvidacija. Zdržna zvonarna v Ljubljani, reg. z. z. o. z. se je razdružila in prešla v likvidacijo.

g Vpisi v trgovski register. — Gospodarske pisarna, družba z o. z. Ljubljana z glavnico 10.000 Din. Poslovodja je Anton Pesek, Wolfova ulica 1; — »Papir«, nabavna in prodajna družba za tisk, potrebščine z o. z. v Ljubljani. — Poslovodje: dr. Gregor Žerjav, Ljubljana, Avgust Scholz, ravnatelj Jugoslovenske štampe d. d. Zagreb in inž. Franjo Tavcar, Ljubljana.

g Občni zbori. Konzervna tovarna »Globus« na Vrhniki dne 21. junija, tovarna pločevinastih izdelkov Emil Lajovic in drug d. d. v Ljubljani, 22. junija (izredni občni zbor), tovarna za dušik d. d. Ruše 24. junija na Dunaju,

g Telefonski promet. Med Zagrebom in Budimpešto se je otvoril dne 27. maja telefonski promet.

g Promet v sušaskem pristanišču. V teku meseca maja letos se je uvozilo v pristanišče Sušak s parobrodni neredn. linij sledeče blago: pesek in kamen 85 ton, cement 311 ton, premog 1975 ton, 328 ton lesa in 2000 hl vina in olja. Izvozilo pa se je v inozemstvo: lesa 13.000 m³, bukovih desk in železniških pragov 600 ton. S parobrodni rednih linij se je izvozilo 1298 ton raznega blaga. V primeri z ostalimi meseci se je povečal uvoz in izvoz vobče znatno, a za nekatere predmete kakor n. pr. les, za 300 odstotkov.

g Izvoz vina iz naše države. Po belgrajskih poročilih se je med Češkoslovaško in Jugoslavijo sklenila zadnji petek trgovinska pogodba, po kateri ima naša država pravico

Schicht

Pravo Schichtovo mlo z znamko „JELEN“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako

s Schichtovim milom

2

samo enkrat po perilu potegnute, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

James Oliver Curwood:

36

Kazan, volčji pes.

(Kanadski roman.)

Bil je živahen in nežen mladič, ki ga je mati negovala z vso skrbjo. Rastel je, kot volkovi, silno naglo in ne počasi kot pes.

Čez teden dni je že kobacal do Kazana, se vlegel med njegove predne šape in tu mirno zaspal. Prvič, ko se je to zgodilo, je bil Kazan v veliki zadregi. Pol ure se ni premaknil in slednjič je prišla volkulja Sivka vsa srečna lizat ubeglega mladiča.

Ko je bil star deset dni, se je začel igrati s kosom zajčje kože. Neko lepo popoldne pa je spoznal solnčno luč. Skozi luknjo v drevesni škorji je pokukal solnčni žarek v breg in zadel ob tla poleg Barija. Ta je začel začuden strmeti v zlati trak. Kmalu pa je skušal igrati se z njim, kot se je igral z zajčjo kožo. Ni razumel, zakaj ga ni mogel zgrabiti: a od sedaj naprej je vedel, kaj je solnce in luč.

Naslednje dni je hodil k odprtini brloga in tu je videl isto luč. Bleščalo se mu je in mežikal je z očmi in boječe se je vlegel na prag velikega sveta, ki ga je imel pred seboj. Volkulja sama se je vlegla zunaj v solnce in poklicala mladiča. Tako se je Bari navadil na solnčno luč, ki jo je pristrčno vzljubil. Temni breg mu ni več ugajal.

Toda kmalu je spoznal, da vse zunaj na svetu ni prijetno. Neki dan se je plazil okoli po otoku in mati ga je zastopil klicala v breg. Blizala se je namreč nevihta. Toda ni hotel ubogati in narava se je maščevala nad njim. Zajel ga je strašen naviv, bliskalo

se je in grmelo in skoraj bi bil utonil, da ga ne bi prišla iskat Sivka in ga v žrelu odnesla v breg.

Tako se je polagoma razvijala v njem previdnost in vzbujali so se mu razni nagoni. Oni dan, ko se je njegov stikajoči nossek dotaknil ravnokar ubitega, še krvavečega zajca, ki ga je bil prinesel Kazan, je prvič okusil kri. Zdela se mu je izborna. In isti vtis je imel vsakikrat, ko se je vračal Kazan s plenom domov. Ker se je pa moral naučiti sam ubijati, je začel kmalu grizti padle veje in kose lesa in na ta način si je okrepil zobe, ki so kmalu postali trdi in ostrji.

Prišel je tudi čas, ko se mu je odkrila velika skrivnost življenja in Smrt. Kazan je bil prinesel v svojem gobcu velikega belega zajca, ki je še živel, a bil tako pohabljen, da se ni mogel dvigniti, ko ga je volčji pes položil na tla. Bari je dobro vedel, kaj so zajci in jerebi in je rajši imel njih krvavo meso, kot sladko materino mleko. Toda zajci in jerebi je vedno dobival mrtve.

To pot se je pa zajec z zlomljeno hrbtenico premetaval po tleh. Volčič se je pri tem pogledu preplašeno umaknil. Nato se je pa vrnil in radovedno opazoval gibanje smrtno ranjene živali.

Volkulja Sivka je čutila, da stvar ne gre naprej, in se je približala zajcu ter ga večkrat duhala od čisto blizu, ne da bi ga ugriznila. Kazan pa je leno ležal v kotu in prav zadovoljno gledal prizor.

Vsakokrat, ko je volkulja sklonila glavo in se dotaknila z gobcem zajčjega telesa, je Bari pozorno dvignil ušesa. Ko je videl, da se materi ne zgodi nič hudega, se je vedno bolj blizal. Kmalu se je njegov gob-

ček dotaknil zajca, ki je ležal kot mrtve.

Toda ta ni še bil poginil; nenadoma se je premaknil in sunil Barija s hrbtom tako silno, da je ta cvileč od groze odletel par čevljev daleč proč.

Ali naglo se je spet postavil na noge. Bil je razjarjen in želja po osveti je vstala v njem. Vrnil se je na manj plaho in dlaka na hrbtu se mu je ježila. Globoko je zadržal svoje zobe v zajčji vrat. Čutil je, kako se življenje trese v drhtečem mesu in ni prej izpustil, dokler ni zadnji tresljaj prenehal v njegovi prvi žrtvi.

Volkulja Sivka je bila navdušena. Z jezikom je pogladila mladiča in Kazan je izrazil svoje zadovoljstvo z renčanjem. Bari je jedel od zajca vse, kar je hotel, in nikoli mu meso in kri nista še tako ugajala.

Čez eno leto je že poznal vse skrivnosti življenja. Naučil se je ne bati se strašnega glasu sive sove, prasketanja padajočega drevesa, groma, šuma tekoče vode, klica vodne kune in košute, kakor tudi ne nočnega tuljenja njegovih bratov volkov.

Spoznal je kmalu, da ima izbornen nos in more slediti divjačini. S skušnjami je pa rastlo njegovo zaupanje v samega sebe.

Razen tega se je pa tudi njegovo telo spremenilo. Zrastel je in postal vitke in gibčene. Rumenkast kožuh mu je postal rjav in svetla siva proga se mu je vlekla po vsej hrptenici, kot jo je imel Kazan. Njegova podolgovata glava je pa spominjala na mater. Sicer je imel pa ostalo telo po očetu.

V kotu velikih oči je imel rdečo piko. Vsi prebivalci gozda vedo, kaj pomeni ta krvava pika pri malih huskyjih. Znači namreč, da je žival rojena v Wildu in da je njej oče ali mati bil divja zver.

Bari je najprej pretaknil ves mali otok, na katerem se je nahajal breg, nato je pa mislil iti preko na drugi breg. Dolgo časa je opazoval vodo, ki je šumela pod njegovimi šapami, slednjič si jo je pa vendar upal prekorčiti na padlem debelu.

Ni bil še petdeset yardov daleč, ko je začel poleg sebe plahujanje peruti. Bil je whiskey-jack, ki se je nahajal ravno na njegovi poti. Ptici ni več mogel letati, ena njegovih peroti se je bila polomila brezdomno v boju s kako malo divjačino. A vkljub temu se je zdel Bariju eno najbolj vznemirljivih živih bitij. Siva dlaka na hrbtu se mu je začela ježiti in volčič je naskočil ptici. Z ostrim krikom je ugriznil v njegovo perje. Velika šoja je začela sekati s svojim kljunom na Barijev gobec. Toda Kazanov sin je bil dovolj velik, da se ni umaknil in vsled bolečine je le še bolj krepko grizel. Zobje so dosegli meso in z veseljem je nadaljeval boj. Pticev odpor pa je pojema, kmalu je prenehal kljuvati in udarjati s perotmi. Bari ga je izpustil. Videl je, da leži ptič mirno in se ne gane več. Whiskey-jack je bil mrtve.

Volčič je bil zmagal v svoji prvi bitki in brezmejen ponos mu je zato navdal srce. Začel je delovati v neizprosni mehanizmu divjega življenja.

Uro pozneje ga je našla volkulja Sivka na istem mestu. Od velike šoje so ostali samo še kosi in perje, ki je daleč okoli pokrivalo tla. Bari jo je pa s krvavim gobčkom vlekli nasproti ostankom svoje žrtve.

Volkulja Sivka je razumela in gladila svojega mladiča. Povedla ga je s seboj. V gobčku je prinesel očetu perot premagane ptice.

izvoziti v Češkoslovaško slednje leto 110.000 hektolitrov vina brez vsakršne kompenzacije. Pogodba stopi v veljavo 15. t. m.

g Belgrajska trgovska zbornica je na svojih plenarnih sejah 31. maja in 1. junija t. l. resno razpravljala o stanju letošnje letine, o izvoznih predmetih, o prometu ter izvoznih carini ter prišla do sledečih zaključkov: 1. Stanje letine v področju belgrajske zbornice je boljše nego lani, vobče vrlo dobro, zlasti dobro kaže pšenica in travniki. Slive so slabo rodile, v najboljšem slučaju eno tretjino lanske letine, kvaliteta obeta biti boljša. Tudi sadje stoji ugodno. Od lanskega pridelkov se zlasti mnogo pšenice in vina ni izvozilo. 2. Stanje prevoza in železniškega prometa je zadovoljujoče in je želeži, da se tudi v bodoče v dosedanjem tempu popravlja. Ceste in pota so pa v vrlo slabem stanju in z ozirom na nedavno ukinjenje kuluka se je bati, da se to stanje še poslabša. (To velja za Srbijo, kjer skrb za ceste ni organizirana kot pri nas. Op. ur.) 3. Z ozirom na odločilno važnost izvoza za narodno in državno življenje in ako se upošteva predvsem ureditev državnih financ, je želeži, da se ukinejo vse izvozne carine.

g Težave dunajske banke Wiener Lombard & Eskompte-Bank. Ta banka obstoji od l. 1873. V začetku skromnega obsega se je po prevratu precej hitro razvijala in dvignila v šestih emisijah svojo delniško glavnico na Nak. 1.200.000.000. Nom. je Nak. 400, dividenda l. 1922: Nak. 72.020. Novih emisij se je udeležil tudi inozemski kapital (Banque Outremere Brüssel, Bca commerciale Triestina in Ogrska obča hranilnica). Banka je ustanovila ozir. se udeležila pri industrijskih in trgovskih podjetjih raznih vrst. Tako je v letu 1921. zasnovala tovarne igralnih kart na Dunaju, v Brnu in v Jugoslaviji. Sedaj je banka zaprosila za prisilno poravnavo. Vzroki so isti kot pri drugih denarnih zavodih na Dunaju: podjetni finančniki, ki so banko vodili, so podvezli dalekosežne posle, ki so presežali silo zavoda, in divja spekulacija v devizah, zvezani z valovanjem francoskega franka, jih je spravila do današnjega stanja, potem ko so se izjalovili poskusi, pritegniti vnovič inozemski kapital. Banka, ki je sama napredovala s pomočjo inozemskega kapitala, je s svoje strani razširila svojo interesno sfero

tudi na inozemstvo in je odlično udeležena pri Hrvatski banki d. d. Zagreb, ki šteje med svojimi upravnimi svetniki poslovodnega upravnega svetnika in ravnatelja lombardne in eskomptne banke. Banka trdi, da bo vse terjatve krila in so njene težave le prehodnega značaja, kar bi bilo želeži tudi v interesu našega denarstva. — Ta slučaj je za nas interesanten posebno radi tega, ker nam v jasni luči kaže vlogo dunajskih bank: Dunaj je danes središče, kjer se zbira inozemski kapital, da preko dunajskih bank išče poti za plodnosno naložbo. Za nas pomeni to dvojno škodo: inozemski kapital postane za nas dražji in mi padamo v čedalje večjo gospodarsko odvisnost od Dunaja, ki nam je že dovolj krvi izpil in od katerega bi se morali finančno čimprej osamosvojiti.

g Italijani snujejo albansko Narodno banko. Ravnatelj od Credito Italiano Commendatore Alberti, ki je obenem član finančnega odeska Zveze narodov, je dobil nalog, zbrati delniško glavnico za ustanovitev albanske Narodne banke. Delniška glavnica naj bi znašala 5 milijonov zlatih frankov, od tega bi odpadlo 25 odstot. na italijanske finančne skupine, 25 odstot. na švicarske, 10 odstot. na albanske, ostanek pa na franc-angleške banke.

Učiteljski vestnik.

Zadnji dve številki »Slovenskega Učitelja« prinašata zelo zanimivo in poučno vsebino. O vzgoji deklic pri pouku ročnih del. Pavla Munda-Štrumbelj. O socialni vzgoji v šoli. I. Dolinec. Vestna učiteljica. Tina Rodič. Iz metodike telovadbe. Milko Jeglič. Beleške šolskega vodje na hospitacijah. Hribski. Slovenska čitanka za osnovne šole. I. E. Polak. Listek. Kultura in književnost. Društvena stanovska kronika. Vsaka slovenska katoliška šola bi morala biti naročena na glasilo krščanskega učiteljstva — pa jih je 116 kron! Na »Popotnik« pa menda vseh 800! To smo navedli za ogledalo krščanske in katoliške zavednosti naših krajnih šolskih svetov. Še bolj jasno pa bomo o tem vprašanju govorili na naših zborovanjih. Komur je kaj za krščansko šolo, naj se vpraša, zakaj še nima šola v njegovem kraju »Slov. Učitelja«?

Upokojeni so: Višji šolski nadzornik Franc Gabršek in ravnatelj: Luka Jelenc, Jakob Dimnik, Janko Nep. Jeglič, Josip Ca-

puder, Božidar Valenta, Janez Levec, Franc Črnogaj in še veliko drugih. Četudi so vsi ti gospodje zavzemali dokaj častna mesta, vendar ni v sedanji dobi pričakovati prevelikega navala za ta prazna mesta. Ljubljanski šolski voditelji nimajo pravzaprav od vodstvenih mest prav nič, ker po novih službenih prejemkih ne dobivajo voditelji nikakoršnih vodstvenih nagrad, a dela imajo veliko več kot pa njih tovariši-učitelji, ki jim ni treba ostajati v šoli od jutra do večera, kakor morajo šolski voditelji.

Zakaj odlašate? Na pedagoško socialni tečaj se doslej še ni prijavilo dovolj udeležencev. S prijavi bomo počakali še do binkošne nedelje. Osrednji odbor »Sl. zveze« mora pričeti s pripravi pravočasno, zato je neobhodno, da se prijavi takoj. S prijavi je veliko dela, ki ga ni mogoče izvesti v enem tednu. Uvažujte to in pošljite prijavo takoj osrednjemu odboru »Slomškove zveze«.

Naznanila.

Družabni klub. — Izlet v Postojno. Izlet v Postojno za binkošne praznike se ne vrši, ker ni zagotovljena brezplačna propustnica preko drž. meje. Vplačani zneski se povrnejo, razen 6 Din. Pač pa se vrši za člane in prijatelje Družabnega kluba izlet na Rakek ter po dogovoru k cerkniškemu jezeru in v škocjansko jamo. Odhod iz Ljubljane binkoštno nedeljo zjutraj ob 6. uri z glavnega kolodvora. Zbirališče udeležencev do pol 6. ure pred Akademskim domom. — Predsednik.

Gasilno društvo v Gorenjah pri Rečici ob Paki postavi letos nov stolp in si nabavi novo zastavo. Slovenska blagoslovitev iste bode 21. septembra 1924 s sv. mašo na prostem tik postajališča Paška vas. Vabimo, da se prijavi na prireditev ter obenem prosimo male podpore za nabavo zastave. Vsak še tako majhen dar dobrodošel. Kdor pa daruje do 15. julija 100 Din in več, se mu naroči žebelj, katerega pribije lahko v drugo zastavo na dan blagoslovitve. Vse prijave in darove sprejema podnačelnik Dragotin Korošec, Gorenja, Rečica ob Paki.

Vsem davčnim uradnikom, članom Udruženja poreskih činovnikov. Opozarjamo ponovno na skupščino, ki se vrši 9. t. m. ob 10. uri dopoldne v dvorani društva »Kazino« (Zvezda) ter prosimo tovariše, da se je v največjem številu udeleže.

Ljubljanska porota.

Zaključek porote. Včeraj se je zaključilo poletno porotno zasedanje z dvema obravnavama, ki pa ste bili tajni. Obtožena sta bila namreč dva fanta iz Toplice pri Zagorju radi § 127. Oba pa sta bila oproščena, ker se jima ni mogla dokazati krivda v smislu zakona. Senatu je predsedoval sodni nadsvetnik Vehovar, votanta sta bila sod. svet. dr. Eberl in dr. Mohorič, tožil jih je državni pravdnik Lavrenčak, zagovarjala pa sta jih zagovornika dr. Treo in dr. Poček.

V tem kratkem zasedanju je nekaj obravnav odpadlo, nekaj zanimivih pa ni prišlo na vrsto, ker še niso završene potrebne potizbe in predpreiskave. Pač pa obeta jezensko zasedanje, da bo dolgo in jako zanimivo, ker pride več zanimivih slučajev pred ljudske sodnike.

Poizvedovanja.

Izgubljeni ključ. Na praznik, 29. maja popoldne se je izgubil 1 zavoj s 4 ključi, med katerimi ima eden številko 5343 WG. Najditelj se naproša, da jih odda pri upravi Slovenca.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 305 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Barometer v O	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
4. 6. 21 h	738.6	18.6	0.7	obl.	—
5. 6. 7 h	733.2	18.3	0.8	obl.	1.4
5. 6. 14 h	730.9	20.2	0.8	dež.	—

KUHARICA

brežnjih let, poštena, zmogljiva vsake kuhe, vodi gospodinjstvo in za vsako delo sposobna, z dobrimi izpričevanji, želi premeniti službo za stalno h kakoli boljši rodbini. — Naslov se dobi pri upravi lista pod »STALNA SLUŽBA« štev. 3242.

NOCNEGA ČUVAJA

sprejme trgovsko podjetje v Ljubljani. — Ponudbe pod: »NOCNI ČUVAJ« na upravnishstvo »Slovenca«. 3068

Starejše NATAKARJE

»JEDILONOSCE« dobroizkušene, trezne, sprejme takoj restavracija na drž. kolodvoru v Zagrebu. Istotam se sprejme spreten

KUHINJSKI MESAR

(Küchenfleischer), popolnoma zmogljive vseh kuhinjskih in restavracijskih mesarskih poslov z večletno prakso.

ŠIVILJO

LE prvovrstno moč z daljšo prakso in splošnim znanjem v krojenju sprejme TAKOJ za stalno in pod najugodnejšimi pogoji MODNI SALON. Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 3202.

KOŠNJA sena in otave

19 parcelic po pol orala, odda v Črni vasi štev. 6 AVUGST DRELSE, Ljubljana, tovarna peč. Poizve se v pisarni Lončarska steza štev. 2. 3243

VILA s posestvom

zelo ugodno NAPRODAJ. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 3231.

NAJFINEJŠE

čajno maslo

izdeluje in prodaja mlekar- na KRIŠTOF, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 60.

Stavbeno kleparstvo

VIKTOR FLIGL

Ljubljana, Vrhovčeva ul. 3, se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Kritje zvonikov in pločevinastih streh, poprava istih ter barvanje. Napeljava strelodovodov, pozlačenje strelodovodov. Cene solidne, razpolaga z najboljšimi delavnimi močmi. Pojasnila brezplačno

V NAJEM ODDAM

ali prodam posestvo v Travnici gori z dobro idočo gostilno, gospodarskim poslopjem in njivami, travniki in eno gozdno parcelo, tudi z vsem potrebnim gostilni, in gospodarskim orodjem. Kraj pozimi in poleti zelo obiskujejo lovci in letovičarji. Reflektanti naj se obrnejo na lastnika Lovro GRUDEN, Travna gora, p. Sodražica.

Vreče za oglje

nove, ozir. rabljene, vendar dobro hranjene se KUPIJO takoj. — J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ul. 1

MALO POSESTVO

v Kristandolu 40 pri Hrastniku napredaj z gozdom, sadnim drevjem, njivami in travnikom, s pridelki vred. Hiša ima 4 sobe in kuhinjo s štedilnikom. Napredaj radi bolezn. Stanovanje je takoj prosto. — Več pove Janez Ovečar v Kristandolu št. 19.

Prodajam POHIŠTVO

praprsto, a dobro ohranjeno. Istotam se prodaja velika moderna PISALNA MIZA, »Compass« za leto 1923, 8 mesecev star pes »škotski ovčar«, in »rišo« za plin. Ogleda se med 1—3 pop. Naslov v upravi pod 3230.

UGODNO SE PRODA

različno ORODJE za mehnično in ključavničar. obrt in dva BENCIN-MOTORJA. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 3240.

Najnovejši

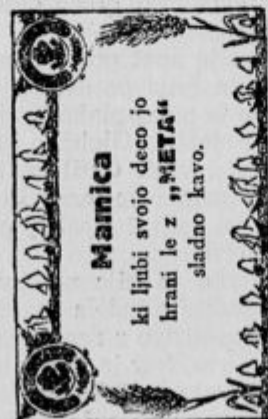
modni traki, svila in nakit za obleke ravno kar došlo. Modna trgovina

T. EGER

Ljubljana, Sv. Petra c. 2

PRODAM:

STOJEČ BENCIN-MOTOR, 6 KS, TRACNO ZAGOR in UNIVERZALNI MIZARSKI STROJ, vse v dobrem stanju. — Naslov v upravi lista pod številko 3204.

Iščem TRGOVINO

V NAJEM na prometnem kraju v mestu ali na deželi, tudi z gostilno. — Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod številko 3219.

PRODAM takoj skoro

nov, jako dober, levoročni ŠIVALNI STROJ za 5000 Din, kakor tudi slični »Singer« cilindri-stroj po razmeroma nizki ceni. Naslov pove uprava pod št. 3220.

LED

se dobi od 7. do 8. ure zjutraj pri tvrdki

T. Mencinger,

trgovina z mešanim blagom in delikatesami Sv. Petra cesta 43

» VINSKA KLET. » ZAJUTRKOVALNICA.

HIŠA V ŠMARJETI

pri Rimskih Toplicah št. 32, zidana, z opeko krita, tik župne cerkve, 5 minut od toplice, napredaj. Prostran lokal za trgovino, obokana klet, 4 sobe in kuhinja v pritličju, spodaj in v podstrešju še stanovanj, sobe. Vrt za zelenjavo, sadonosnik in drvarnica. — Ponudbe sprejema lastnik J. BIDER, posest. in gostilničar, Korkarje 28, p. Mozirje, ali pa o Binkoštnih praznikih v Šmarjeti. 3215

SUNE GODE JURČKE

kupuje po najvišjih cenah

V. H. ROHRMANN LJUBLJANA

Sv. Petra nasip 27, za vodo.

KDOR HOČE graditi stavbo

po nižjani ceni, naj piše po pismene informacije na DRAGOTIN KOROŠEC, Rečica ob Paki.

DAMA se najhitreje moderno in okusno počee z uporabo

Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z »L'Oreal Hene«, tudi v modn. barvah. M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32.

VSE ZASTONJ!

M. Sussmann-ove SEKIRE

iz Himmelberga na Koroškem so neprekosljive! Lesni podjetniki! Gorzni delavci! Poizkušajte! Naročila sprejema MILAN VAVPOTIČ — GORJE PRI BLEDU.

Lep črn premog

s 4 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din, PRODAJA Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

Dravogradska rafinerija mineralnega olja, Dravograd

Prva in edina rafinerija mineralnih olj v SLOVENIJI nudi vse v to stroko spadajoče predmete prvovrstne kakovosti iz domačih in inozemskih surovin po brezkonkurenčnih cenah. — VAŽNO ZA POLJEDELCE! Zaloge trošarine prostega bencina za pogon poljedelskih strojev! — Dalje nudi: Najčistiji bencin v lekarniške svrhe, lak-bencin kot nadomestilo terpentinovnega olja ter bencin za pranje, petrolej, motorna olja, transformatorna olja, auto olja, dinamno olja, olje proti prahu ter plinovo olje prvovrstne kakovosti za pogon Diesel-motorjev, tovarno mast, auto mast, najčistjšo mast za mazanje jermenja, mast za jamske vozčke F. kovaško smolo, mast za živinozdravniške svrhe itd. itd.

DOBAVA SE NARAVNOST IZ TVORNICE!

PODPIRAJTE DOMAČO INDUSTRIJO!

Odgovorni urednik: Franc Kremžar v Ljubljani

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

„Erika“

Najboljši in najpripravljenjši pisalni stroj za potovanje

THE REX Co., - Ljubljana

GRANDISCE 10 - - - - - Telefon 268

Opalograf v vseh velikostih in opalografne potrebščine vedno v zalogi.

Izdaja zbornici »Slovenca«